

Reglen ikke skulle blive i længere Tid ved Højskolen. Men med Hensyn til Docenterne, er det en utvivlsom Nødvendighed, at man maa have en Bestemmelse i Loven om, hvorledes de skulle honoreres, det kan ikke stodes hen i en ubestemt Fremtid. Det, man skal gjøre, er at lægge en Plan for Undervisningen. Det Forslag, som er lagt til Grund af Ministeren, gaar ud paa en bedre Benyttelse af Tiden til Bedste baade for Elever og Viderekomne, og en bedre Benyttelse af de Kræfter, som skulle lære dem Noget. Men en saadan Plan kan man ikke lægge, naar man ikke veed, hvilke Kræfter, man har til Raadighed, og i hvilken Udstrækning man kan disponere over dem. En Undervisningsplan kan man ikke omkalfatre fra den ene Dag til den anden. Skal Sagen sættes i Gang, maa den fra første Færd kunne overføres i alle Punkter. Det er et saa sammenfat Anliggende, at man ikke kan bygge Noget op, naar man ikke har en fuldstændig klar Grund, overstykelig i alle Forhold, til at bygge paa. Som Følge deraf vil jeg ikke paa nogenjomhelst Maade kunne slutte mig til dette Forslag.

Det er blevet nævnt af et æret Medlem, som havde Ordet, at det er forfærdeligt, som Summerne vare stegne, og det blev sagt, at fra 1871 vare de stegne, saavidt jeg hukker, fra noget over 20,000 Kr. til noget over 40,000 Kr., eller omtrent noget Saadant, jeg erindrer ikke Tallene nøie. Ja, det er ganske naturligt. Men maa jeg tillade mig at spørge: er der noget Forhold af lignende Beskaffenhed, der ikke ogsaa er steget i tilsvarende Grad, ja, endog i langt større Grad i Mellemtiden? Vil man f. Ex. se paa Finantsloven for 1871—72 — jeg har taget den til Sammenligning, da den blev nævnt — og det Finantslovsforslag, som Folkethinget vedtog i Fjor, hvorledes er det saa gaaet? Ja, i 1871—72 er der til Folkehøjskoler bevilget 28,000 Kr., i Fjor blev der bevilget til dem 55,000 Kr. Til fattige Elever paa Folkehøjskolerne blev der i 1871—72 bevilget 13,200 Kr., i Fjor 100,000 Kr. Til Skolernes Forsyning med Læremateriale blev der bevilget i 1871—72 15,600 Kr., i Fjor 54,000 Kr. Lægger man dette sammen, ere de 56,800 Kr. fra 1871—72 stegne til 209,000 Kr. paa Finantslovsforslaget i Fjor. Til Realskolerne blev der i 1871—72 bevilget 22,000 Kr., i Fjor var Bevillingen steget til 93,700 Kr. De tekniske Skoler fik i 1871—72 Intet, i Fjor fik de 75,000 Kr. Universitetet har i den Tid faaet 15—16 nye Professorer og en hel Del forskjellige Docenter. Jeg finder disse Stigninger fuld-

stændig naturlige og berettigede; men er der Stigning i det ene Sted, kan man sandelig ikke undre sig over, at der ogsaa er Stigning det andet Sted.

Mindretallet har dernæst stillet et Endringsforslag under Nr. 10. Jeg skal tillade mig undtagelsesvis at gaa ind paa dette, da det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) med Hensyn til dette Forslag rettede en Udtalelse til mig og fremsætte nogle Bemærkninger, som jeg haaber, at den ærede Ordfører ikke vil tage mig ilde op. Jeg kan sige, at der var en hel Del af de Tanker, som ere fremsatte i Nr. 10, som jeg fuldstændig kan være enig i, og flere af dem, som jeg endog ser paa med Sympathi; men jeg kan dog ikke tilraade Vedtagelsen af dette Forslag, fordi det her Foreslaaede efter min Mening paa enkelte Punkter er strengere end nødvendigt, strengere end de nu bestaaende Forhold og strengere end hensigtsmæssigt, og en hel Del af de andre Punkter er af den Beskaffenhed, at de efter min Mening langt hellere bør ordnes administrativt end igennem Lovgivningsmagten, idet man ikke i Længden bør binde sig til saadanne Bestemmelser. Det ærede Mindretal har stillet Forordninger op med Hensyn til at blive Elev paa Landbohøjskolen, som for nogle af Fagenes Beskaffenhed ere strengere end nu og efter min Mening strengere end nødvendigt. Jeg skal tillade mig at udtale, at naar man vil se paa Forholdet ubelukkende fra Landbohøjskolen Standpunkt som Undervisningsanstalt, vil man naturligvis ønske, at der bliver saa strenge Bestemmelser som muligt for Afgangen dertil; jo mere modne og uddannede Eleverne ere, desto lettere have Lærerne ved at lede Undervisningen. Men jeg tror ikke, at vi ere berettigede til at se Sagen ubelukkende fra Landbohøjskolen Standpunkt. Efter min Mening bør den ogsaa ses fra Elevernes Standpunkt, og her stiller det sig for mig saaledes, at de Lempelser, man kan indrømme Eleverne, bør man indrømme dem. Er der Folk, der trænge til Undervisning og ønske den og kunne deltage i Undervisningen uden at genere den, finder jeg det human og berettiget, at man giver dem Udgang dertil. Jeg maa imidlertid tillade mig at gjøre det ærede Medlem, der talte, opmærksomt paa, at han efter min Mening har misforstaaet noget af den Betænkning, han citerede, og hvoraf han uddrog visse Sætninger. Mindretallet siger i Betænkningen Tillæg B., Sp. 1542, at efter de Oplysninger, som foreligge, har det været saaledes, at 39 pCt. af Landbrugs- og Høvedbrugs elever ved Optagelsen ikke have kunnet